



2. Instanța de fond a constatat că la 18 mai 2017, orele 08.30, inculpata Benga T., aflându-se în mun. Chișinău, conducând automobilul „Opel Zafira”, n.î. XXXXX, în regim marșarier, ajungând în regiunea blocului locativ nr. 13/2 din bd. Moscovei, respectiv, la intrarea în curtea grădiniței nr. 108 din mun. Chișinău, acționând contrar prevederilor pct. 41 subpct. (2) al Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13.05.2009 care stipulează că conducătorul vehiculului care intenționează să se deplaseze cu spatele, poate să înceapă manevra numai după ce s-a asigurat că o poate face fără a crea un pericol sau un obstacol pentru ceilalți participanți la trafic și pct. 45 subpct. (1) lit. a), b), d) al Regulamentului circulației rutiere, care prevede că conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase și situația rutieră, și alin. (2) care stipulează că în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, nu s-a asigurat că poate efectua manevra marșarier, fără a crea un pericol pentru pietoni, nu a ținut cont de situația rutieră, nu a manifestat prudență sporită, nu a redus viteza și nu a oprit autovehiculul condus de ea, în rezultatul cărui fapt, a tamponat pietonul Drozdov V.

În rezultatul accidentului rutier, lui Drozdov V. i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de: fractura distală de peroneu pe dreapta cu ușoară dislocare, care a fost cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și, în baza acestui criteriu, conform raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 1315/D din 22.06.2017, se califică ca vătămare medie.

Instanța a reținut că inculpata a recunoscut faptele indicate în rechizitoriu, solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, că aceste probe dovedesc vinovăția ei și i-a încadrat acțiunile pe art. 264 alin. (4) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de faptul că inculpata a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, nu are antecedente penale, în calitate de circumstanțe atenuante fiind reținute căința sinceră, aflarea la întreținere a trei copii minori, că nu au fost constatate circumstanțe agravante, concluzionând că reeducarea și corectarea acesteia este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de amendă, stabilită conform prevederilor art. 364<sup>1</sup> Cod de procedură penală.

Instanța a menționat că art. 264 Cod penal prevede pedeapsă de până la 650 unități convenționale, sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau închisoare de până la 3 ani, cu sau fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani.

Potrivit art. 64 alin. (3) Cod penal, mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele de la 500 la 3000 unități convenționale.

Or, fiind stabilită prezența circumstanțelor atenuante și lipsa celor agravante, inculpatei urmează a-i fi aplicată amendă în limita minimă prevăzută de lege, adică 500 unități convenționale.

Partea vătămată a înaintat o acțiune civilă, solicitând încasarea prejudiciului moral în mărime de 30.000 lei, indicând că este pensionar, se tratează cu greu, până acum are probleme cu piciorul și nu se știe ce consecințe poate avea în viitor trauma suportată, iar inculpata nu și-a cerut scuze și nu i-a acordat careva ajutor.

Astfel, fiind stabilit că fapta prejudiciabilă a avut loc, a fost săvârșită de inculpată, vinovăția acesteia a fost dovedită pe deplin, că părții vătămate Drozdov V., care este pensionar, i-a fost cauzată prin infracțiune vătămare medie, iar la persoanele de vârstă înaintată vătămarile corporale se vindecă mai greu, acestuia fiindu-i cauzate suferințe psihice și fizice, solicitarea părții vătămate de acordare a prejudiciul moral cauzat este întemeiată, însă, luând în calcul că inculpata se află la întreținerea soțului, în familie sunt 3 copii minori, salariul soțului este de 9500 lei și alte surse de venit familia nu are, instanța conchide că suma de 13.000 lei este una echitabilă pentru acoperirea despăgubirilor prejudiciului moral cauzat.

În același timp, solicitarea apărării privind încetarea procesului penal conform art. 55 Cod penal cu tragerea inculpatei la răspundere contravențională, este neîntemeiată, fiind constatat că prejudiciul cauzat prin infracțiune nu a fost reparat iar, potrivit art. 55 alin. (1) Cod penal, persoana care a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, cu excepția infracțiunilor prevăzute la art. 181<sup>1</sup>, 256, 303, 314, art. 326 alin. (1) și (11), art. 327 alin. (1), art. 328 alin. (1), art. 332 alin. (1), art. 333 alin. (1), art. 334 alin. (1) și (2), art. 335 alin. (1) și art. 335<sup>1</sup> alin.(1), poate fi liberată de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională în cazurile în care și-a recunoscut vina, *a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune* și s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

**3.** Avocata Victoria Popov a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatei să-i fie stabilită amendă minimă în mărime de 375 unități convenționale, cu respingerea acțiunii civile.

Apelanta a invocat că instanța de fond incorect a aplicat prevederile art. 364<sup>1</sup> alin. (8) Cod de procedură penală, în coroborare cu prevederile art. 61, 75 Cod penal.

Astfel, inculpata a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, din imprudență, în cadrul judecării cauzei penale a manifestat un comportament corect, nu s-a eschivat de la urmărirea penală sau judecată, și-a recunoscut vina integral în comiterea faptelor ce i se incriminează, solicitând examinarea cauzei conform art. 364<sup>1</sup> Cod de procedură penală, contribuind astfel la examinarea operativă a cauzei.

La fel, ca circumstanțe atenuante a fost constatat și faptul că inculpata anterior nu a fost judecată penal sau contravențional, se caracterizează pozitiv, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, deci nu prezintă pericol pentru societate, are la educarea și supravegherea sa 3 copii minori, a reparat parțial prejudiciul cauzat, partea vătămată confirmând în cadrul urmăririi penale că inculpata i-a dat 100 lei pentru a-și procura medicamente.

Conform art. 64 alin. (3) Cod penal, mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele de la 500 la 3000 unități convenționale, iar sancțiunea art. 264 alin. (1) Cod penal prevede amendă de până la 650 unități convenționale.

Or, în acest caz, legiuitorul a stabilit doar limita maximă, limita minimă fiind apreciată în coroborare cu prevederile art. 64 alin. (3) Cod penal - 500 unități convenționale, iar prin aplicarea prevederilor art. 364<sup>1</sup> alin. (8) Cod de procedură penală, aceasta constituie 375 unități convenționale.

Astfel, inculpatei urmează a-i fi aplicată o amendă în mărime de 375 unități convenționale, în circumstanțele în care și acuzarea a solicitat aplicarea unei amenzi în mărime de 300 unități convenționale.

Inculpata nu este angajată în câmpul muncii, educă și crește 3 copii minori, unica sursă de întreținere a familiei fiind salariul soțului, iar stabilirea amenzii în quantum mai mare s-ar răsfrânge negativ la întreținerea și educarea celor 3 copii minori.

Totodată, partea vătămată, deși este pensionar, este angajat în câmpul muncii, dispunând și de o altă sursă de venit pe lângă pensie. Mai mult, conform declarațiilor acestuia, din banii pe care i-a dat inculpata pentru a-și procura medicamente, el și-a cumpărat o sticlă de votcă. Or, suferințele fizice suportate de partea vătămată în rezultatul accidentului nu au fost de lungă durată, el fiind în stare de a se deplasa de unul singur pe toată perioada ulterioară a accidentului.

Prin urmare, stabilirea prejudiciul moral în mărime de 13.000 lei este prea mare, achitarea integrală a căruia nu va putea fi executată din motivul lipsei mijloacelor financiare în familia inculpatei, aceasta urmând să achite și amenda stabilită.

**3.1.** A declarat apel și inculpata solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care prin care procesul penal să fie încetat, cu tragerea la răspundere administrativă, în baza art. 55 Cod penal.

Apelanta a indicat că după comiterea accidentului rutier i-a acordat ajutor medical părții vătămate, propunându-i să apeleze la serviciul de medicină urgentă și la poliție. Partea vătămată a refuzat și a cerut de la ea 100 lei. Primind banii, a declarat că nu are careva obiecții și pretenții materiale și morale față de ea.

Astfel, sunt întrunite condițiile necesare pentru aplicarea art. 55 Cod penal or, și-a recunoscut vina și a manifestat căință sinceră, solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

În același timp, a fost în imposibilitate de a repara prejudiciul moral cauzat prin infracțiune, quantumul acestuia fiind stabilit de instanța de judecată numai prin sentința din 29.09.2017.

Corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale, instanța de fond ignorând atitudinea ei, din care rezultă regretul că a comis fapta, manifestarea căinței sincere, depunerea de eforturi pentru a înlătura rezultatul infracțiunii, repararea pagubei cauzate, cât și colaborarea cu organele de drept prin recunoașterea faptei și descoperirea infracțiunii.

**4.** Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2017, ambele apeluri au fost respinse ca nefondate.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond corect i-a stabilit inculpatei pedeapsa cu amendă în mărime de 500 unități convenționale, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, aceasta fiind una echitabilă și proporțională în raport cu fapta comisă.

Or, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, pedeapsa fiind individualizată legal.

Astfel, fiind stabilit că inculpata a comis o infracțiune mai puțin gravă, limitele pedepsei fiind determinate potrivit art. 364<sup>1</sup> alin. (8) Cod de procedură penală, coroborat cu art. 264 alin. (1) Cod penal, că aceasta anterior nu a fost judecată, a reparat parțial prejudiciul material, a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, se căiește sincer, nu a comis infracțiunea cu intenție, sancțiunea instanței de fond fiind întemeiată.

Totodată, aplicarea unei sancțiuni mai blânde este contrară scopului legal al pedepsei penale, deoarece nu va atinge restabilirea echității și poate genera riscul percepției de către inculpată și/sau de terțe persoane a sentimentului de impunitate.

Afirmațiile apărării că amenda aplicată de instanța de fond este excesivă în contextul în care inculpata nu are un loc de muncă și are la educare 3 copii minori, sunt irelevante, aceste aspecte fiind apreciate în vederea neaplicării pedepsei maxime și nu determină reducerea cuantumului amenzii aplicate, la stabilirea căreia instanța deja a ținut cont de prevederile art. 364<sup>1</sup> Cod de procedură penală.

În același timp, nu au fost întrunite temeiurile legale pentru aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal, potrivit alin. (1) al căruia persoana care a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, cu excepția infracțiunilor prevăzute la art. 181<sup>1</sup>, 256, 303, 314, art. 326 alin. (1) și (11), art. 327 alin. (1), art. 328 alin. (1), art. 332 alin. (1), art. 333 alin. (1), art. 334 alin. (1) și (2), art. 335 alin. (1) și art. 335<sup>1</sup> alin. (1), poate fi liberată de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională în cazurile în care și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Prin urmare, pentru aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal, condițiile specificate în articolul dat urmează a fi întrunite cumulativ, inclusiv repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune.

Inculpata a reparat doar parțial prejudiciul cauzat, achitând părții vătămate 100 lei, însă nu a achitat prejudiciul moral și nu a intervenit față de partea vătămată pe parcursul examinării cauzei în vederea soluționării acestei chestiuni, nefiind întrunite cumulativ condițiile instituite de art. 55 alin. (1) Cod penal pentru liberarea ei de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională.

Argumentele apărării că inculpata nu avea obligația de reparare a prejudiciului moral decât după adjudecarea acestuia prin sentința contestată, sunt nefondate, obligația respectivă rezultând din dispozițiile art. 1398 alin. (1), (2), 1410 alin. (1) și 1422 alin. (1), (2) Cod civil, și care apare din momentul comiterii faptei ilicite, fiind sarcina făptuitorului de a executa obligația dată, iar în cazul în care nu poate determina suma pe care o vrea partea vătămată, aceasta este îndreptățită de a achita suma cu care este de acord făptuitorul, urmând ca diferența să fie dedusă judecării în instanță.

Astfel, cuantumul prejudiciului moral a fost stabilit de instanța de fond prin prisma art. 1423 alin. (1), (2) Cod civil, reținându-se că părții vătămate i-au fost cauzate suferințe fizice și psihice.

Or, vătămarea medie a integrității corporale a părții vătămate, cu dereglarea de lungă durată a sănătății acestuia, imposibilitatea de a munci în perioada respectivă (chiar și dacă deplasarea părții vătămate era posibilă) implică cert suferințe fizice, cât și psihice, manifestate prin sentimentul de anxietate, stres, neliniște, perturbare a vieții, disconfort și retrăire, imposibilitatea savurării modului obișnuit de trai, sentimentul de incapacitate de a se bucura în modul cuvenit de garanțiile prescrise de Lege, sentimentul de frustrare, nedreptate și umilință, dezamăgire etc., stări apreciate și de CtEDO ca fiind componente ale prejudiciului moral (*cauzele Sommerfeld c. Germaniei, McFarlane c. Irlandei, etc.*).

Mai mult, CtEDO a făcut o serie de aprecieri notabile în ceea ce privește proba prejudiciului moral, constatând repetat că proba faptei ilicite este suficientă, urmând ca prejudiciul și raportul de cauzalitate să fie prezumate, instanțele urmând să deducă producerea prejudiciului moral din simpla existență a faptei ilicite de natură să producă un asemenea prejudiciu și a împrejurărilor în care a fost săvârșită, soluția fiind determinată de caracterul subiectiv, intern al prejudiciului moral, proba sa directă fiind practic imposibilă. Pentru ca atacul adus drepturilor nepatrimoniale ale persoanei să producă un prejudiciu moral, el trebuie să atingă un anumit nivel de gravitate și să fi fost realizat într-o manieră care să cauzeze un prejudiciu exercițiului personal al dreptului la respectarea vieții private (*cauza A. c. Norvegiei, nr. 28070/06, 09 aprilie 2009*).

Totodată, în cauzele *Danev c. Bulgariei și Iovtchev c. Bulgariei*, CtEDO a reținut în esență încălcarea Convenției, după ce a considerat că abordarea formalistă a instanțelor naționale, care atribuiseră reclamantului obligația de a dovedi existența unui prejudiciu moral cauzat de fapta ilegală, prin dovezi susceptibile să confirme manifestări externe ale suferințelor lui fizice sau psihologice, avuseseră ca rezultat privarea reclamantului de despăgubirea pe care ar fi trebuit să o obțină.

Prin urmare, au fost întrunite temeiurile legale pentru obligarea inculpatei de a repara prejudiciul moral cauzat părții vătămate în mărime de 13.000 lei, suma dată fiind echitabilă în raport cu suferințele cauzate ultimului și proporționale faptei săvârșite și consecințelor survenite, încasarea unei sume mai mici fiind contrară sensului și scopului normelor invocate, iar adjudecarea unei sume mai mari ar fi disproporțională.

**5.** Inculpata a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurenta a invocat că instanța de fond urma să reducă amenda cu o pătrime din 650 unități convenționale, stabilindu-i o amendă în mărime de 487,5 unități convenționale, ce constituie 24.375 lei.

Instanța de fond i-a aplicat o amendă în mărime de 25.000 lei, mai mare decât prevede legea, iar instanța de apel nu s-a expus asupra acestei ilegalități.

Or, a comis o infracțiune ușoară, din imprudență, a manifestat un comportament corect, a acordat ajutor părții vătămate, a recunoscut integral vina, anterior nu a fost condamnată penal sau contravențional, se caracterizează pozitiv, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, are la întreținere, educație și supraveghere 3 copii minori, nu este angajată în câmpul muncii și a recuperat parțial prejudiciul cauzat prin acțiunile sale, fapt confirmat și de partea vătămată, circumstanțe în care instanța de fond era obligată să aplice prevederile art. 55 Cod penal, iar instanța de apel nici nu s-a expus asupra acestor împrejurări.

Instanțele de fond și de apel au ignorat faptul că are la întreținere 3 copii minori, nu este angajată în câmpul muncii și nu are posibilitatea de a achita amenda de 25.000 lei.

Totodată, potrivit art. 79 alin. (1), (1<sup>1</sup>) Cod penal, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă și poate fi considerată excepțională atât o circumstanță atenuantă, cât și un cumul de asemenea circumstanțe legate de situațiile menționate la alin. (1).

Mai mult, partea vătămată nu a prezentat probe pertinente și concludente care ar demonstra că anume din vina ei, i-a fost cauzat un prejudiciu moral în mărime de 13.000 lei, iar accidentul a avut loc din imprudența atât a ei, cât și a părții vătămate. Instanța de fond nu a luat în considerație acest fapt, precum și situația sa familiară și materială și a dispus încasarea unei sume exagerate și nerezonabile cu titlu de prejudiciu moral.

În drept, recursul este fondat pe temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12), 13) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului.

**6.** Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

**În primul rând**, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Potrivit art. 6 pct. 11<sup>1</sup>) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea

conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Sub acest aspect se reține că recursul declarat este fondat și pe temeiurile din art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) și 13) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului (*pct. 5. din decizie*).

Însă, în recursul respectiv, în pofida normelor de drept enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârilor contestate, asupra căror motive din apelurile declarate nu s-ar fi pronunțat instanța de apel și care ar fi erorile de drept și esența circumstanțelor că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, că acesta este expus neclar, că instanța ar fi admis o eroare gravă de fapt, raportată la exigențele art. 6 pct. 11<sup>1</sup>) Cod de procedură penală, care ar fi afectat soluția instanței, că a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului, că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită și care ar fi cea corectă în asemenea caz, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Rezultă, că recursul menționat nu îndeplinește cerințele legale de conținut în partea vizată, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al inculpatei cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

**În al doilea rând**, potrivit art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, în recurs pot fi invocate doar acele temeiuri care au fost indicate și în apel.

În sensul vizat, se reține că argumentele din recursul inculpatei, că: „...*instanța de fond urma să reducă amenda cu o pătrime din 650 unități convenționale, stabilindu-i o amendă în mărime de 487,5 unități convenționale, ce constituie 24.375 lei. Totodată, potrivit art. 79 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă*”, nu au fost invocate și în apel, deci nu au niciun suport juridic, fiind neîntemeiate, astfel (*pct. 3. - 5. din decizie*).

**În al treilea rând**, conform art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5.*

din decizie), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2. și 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatei, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, 364<sup>1</sup> alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Or, prescripțiile din art. 64 alin. (3) Cod penal - mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele de la 500 la 3000 unități convenționale, coroborate cu cele din art. 75 alin. (1) Cod penal - persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod, stabilesc clar și fără echivoc că în toate cazurile, inclusiv în situațiile prevăzute în art. 79 Cod penal și 364<sup>1</sup> alin. (8) Cod de procedură penală, amenda penală minimă nu poate fi mai mică de 500 unități convenționale, deci, mai mică de 25.000 lei.

Prin urmare, argumentele apărării că: „...*limita minimă fiind apreciată în coroborare cu prevederile art. 64 alin. (3) Cod penal - 500 unități convenționale, iar prin aplicarea prevederilor art. 364<sup>1</sup> alin. (8) Cod de procedură penală, aceasta constituie 375 unități convenționale..., instanța de fond urma să reducă amenda cu o pătrime din 650 unități convenționale, stabilind o amendă în mărime de 487,5 unități convenționale, ce constituie 24.375 lei...*”, nu au nici un suport legal, fiind absolut neîntemeiate (pct. 3., 5. din decizie).

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatei în corespundere cu prevederile legale (pct. 2., 4. din decizie).

Este de reținut și că soluția instanțelor asupra acțiunii civile, în partea prejudiciului moral încasat, este, la fel, legală și întemeiată.

Astfel, conform art. 219 alin. (4), 220 alin. (3), 387 alin. (1) Cod de procedură penală, art. 1423 Cod civil, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, **instanța de judecată ia în considerare** suferințele fizice ale victimei, etc. Hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în

conformitate cu normele dreptului civil. Odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge. **Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată** în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. **Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată**, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

În același timp, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei, inclusiv neaplicării prevederilor art. 55 și 79 Cod penal, cât și în latura civilă.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei, cât și în latura civilă, în alt sens decât cel pe care îl propune inculpata este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea doar acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile atacate cuprind motivele pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatei pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul ordinar este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

**DECIDE :**

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpata Benga Tatiana XXXXX, împotriva sentinței Judecătorei Chișinău din 29 septembrie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2017, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 18 aprilie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco